

Høringsuttalelse – NOU 2009:18 Rett til læring

Fra arbeidsgruppen i Horten Kommune

Kapittel 13 Tidlig innsats og forebygging

Barnehage- og skoleeier får plikt til kontinuerlig og systematisk oppfølging av barns og elevers utvikling, læring og læringsmiljø.

Kommentar:

- *For skolen er det viktig med informasjon fra barnehagen, slik at skolen så tidlig som mulig får lagt til rette for undervisningen.*

Det utvikles en ressursbank med varierte verktøy som en støtte for barnehager og skoler i oppfølgingen av barn og elever.

Læringsboka innføres som felles verktøy for tidlig innsats og oppfølging. Boka følger barnets og elevens utvikling, læring og læringsmiljø gjennom barnehage, grunnskole og videregående opplæring.

Kommentar:

- *Det er uklart. Det trengs flere retningslinjer for samtykke, taushetsplikt, datatilsynet, hvem eier boka, overføring mellom skoleslag og hva er arkivverdig. Det er behov for dokumentasjon men hvordan (fysisk eller digitalt) – sett i lys av ny vurderingsforskrift?*

Dokumentasjons- og rapporteringsarbeid i barnehage og skole begrenses til det som tjener barnets og elevens utvikling, læring og læringsmiljø. Omfanget av dokumentasjons- og rapporteringssystemer må derfor gjennomgås med sikte på å skape mer sammenheng og frigjøre ressurser til lærings- og utviklingsarbeid.

Kommentar:

- *Det må være kritisk bruk av det slik at det blir "Vurdering for læring". Nasjonale prøver legger ikke opp til det da mestringfølelsen i mindre grad er synlig. Det er behov for tilpassede nasjonale prøver (i forhold til den enkelte elev), som utvikles etter hvert.*

Kapittel 14 Rett til ekstra tilretteling i opplæringen

Retten til spesialundervisning i opplæringsloven § 5-1 erstattes av en rett til *ekstra tilrettelegging i opplæringen*. Denne retten utløses når eleven ikke har et tilfredsstillende læringsutbytte. Tilretteleggingen omfatter det mangfold av tiltak som settes verk i form av personellressurser, materielle ressurser og organisatoriske tiltak.

Kommentar:

- *Begrepsendringen er positiv, da det ikke virker like belastende samtidig som det er mer presist hva denne type opplæring egentlig dreier seg om.*

Vedtak om ekstra tilrettelegging i opplæringen kan fattes uten sakkyndig vurdering slik det forutsettes i dagens § 5-3 i opplæringsloven, men basert på barnehagens og skolens egen saksforberedelse, gjort i samarbeid med PP-tjenesten.

Det skal utarbeides sakkyndig vurdering dersom

- **det er sannsynlig at det må gjøres avvik fra læreplanen**
- **skolen ikke har den nødvendige kompetanse**
- **foresatte og barnehagen/skolen krever det**
- **tilretteleggingen vil kunne forutsette større organisatoriske endringer**
- **Rett til ekstra tilrettelegging før opplæringspliktig alder hjemles i barnehageloven.**
- **En rett til ekstra tilrettelegging på grunnskolens område for voksne. Behovet for en lovfestet rett til ekstra tilrettelegging i videregående opplæring som er organisert særskilt for voksne utredes.**

Kommentar:

- *Horten Kommune ser det som hensiktsmessig å kunne gjøre vedtak om ekstra tilrettelegging i opplæringen uten sakkyndig vurdering dersom alle (foresatte, bhg/skole og PPT) er enige i innholdet, organiseringen og omfanget av den ekstra tilrettelagte opplæringen.*
- *Hva mener så utvalget i forhold til at det skal utarbeides sakkyndig vurdering dersom det er sannsynlig at det må gjøres avvik fra læreplanen. Hva menes med læreplanen? Nasjonal, kommunal eller lokal. Dagens spesialundervisning med egen IOP er jo et avvik fra læreplanen – målene i IOP erstatter målene i læreplanen. Slik forslaget er lest og forstått av Horten kommune, vil da alle med behov for spesialundervisning/ekstra tilrettelegging av opplæringen likevel trenge en sakkyndig vurdering før vedtak fattes. Altså ingen endring ift. dagens lovverk. Dette må eventuelt presiseres.*

Kapittel 16 PP-tjenesten og Statped tettere på

Det etableres et nasjonalt utviklingscenter PP-tjenesten, underlagt Utdanningsdirektoratet, med faglig tilknytning til et universitet eller en høyskole. Sentret gis en økonomisk ramme på ca. seks fagårsverk – 8 mill. kroner.

Kommentar:

- *Hva skal et slikt senter gjøre? Dette er prøvd før (Faglig enhet) og ble lagt ned. Hva med regionale senter i hvert fylke? Det virker uoverkommelig med 6 årsverk som skal dekke hele nasjonen.*

Det etableres et femårig kompetanseutviklingsprogram for PP-tjenesten og tjenestens samarbeidspartnere med en økonomisk ramme på ca. 50 mill. kroner per år.

Kommentar:

- *Hvis det er et nytt SAMTAK, stiller vi spørsmål til tankene bak det. Hvordan har man tenkt utviklingsprogrammet? Erfaringene fra SAMTAK var ikke udelt positive selv om undersøkelse i etterkant viste positive resultater totalt sett. Det er viktig å se på hva som fungerte/ikke fungerte.*

Kapittel 17 Helhet krever tverrfaglig og tverretatlig samarbeid

Bestemmelser om individuell plan hjemles i barnehageloven og opplæringsloven.

Bestemmelsene i dagens særlover om individuell plan harmoniseres i de aktuelle lovverkene.

Kommentar:

- *Dersom lovhjemlen betyr at bhg/skole også kan bli bedt om å være koordinator for foresatte som ønsker at skal utarbeides en IP, stille vi spørsmålet: I hvor stor grad følger det ressurser med til koordinatorrollen? Erfaringer viser at det er en ansvarsfull jobb å inneha en koordinatorrolle i tillegg til at den er tidkrevende.*
- *Prinsippet om harmonisering av lovverket er greit nok og vil kunne gi flere profesjoner og instanser et aktivt forhold til verktøyet IP.*

Det innføres rett til én tjenestekoordinator (personlig koordinator) ved behov for langvarige og koordinerte tjenester.

Kommentar:

- *Hvem er påtenkt en slik koordinatorrolle? Her må det da komme ekstra ressurser, hvis skolens eget personale skal ta på seg dette ansvaret. Hvordan mener utvalget at dette skal fungere i praksis, hvis foreldre skal kunne velge koordinatoren selv? Hvilke muligheter har de ansatte til å motsette seg et slikt ønske?*

Kapittel 18 Kompetanse på alle nivåer

Grunn-, etter- og videreutdanning for lærere samordnes innenfor rammene av GNIST.

Kommentar:

- *Intensjonene er gode, men forutsetningene for fordelingen av utgifter er ikke tilstede. Når det gjelder avtale om videreutdanning for lærere greier svært få kommuner å dekke sin andel.*

Det etableres et femårig kompetanseutviklingsprogram for barnehager og skoler som skal bidra til utviklingsarbeid, veiledning og kompetanseheving knyttet til vanlige lærevansker hos barn og unge. Programmet gis en økonomisk ramme på ca. 19 mill. kroner per år.

Kommentar:

- *Dette er uklart og bør legges inn under PP - tjenestens generelle kompetanseheving.*

Til de andre av utvalgets forslag stiller arbeidsgruppen i Horten kommune seg bak og/eller ser ikke behov for å uttale seg.